

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівська обласна універсальна
наукова бібліотека»

На допомогу плануванню

Пам'ятні дні, дати, свята, події 2025 року

КАЛЕНДАР

Львів – 2024

УДК 006.95

П 72

Пам'ятні дні, дати, свята, події 2025 року [Текст] : календар / упоряд.: І. Лешнівська, Л. Працьовита; ред. Д. Дигас; наук. ред. І. Лешнівська; ЛОУНБ. – Львів, 2024. – 44 с. – (На допомогу плануванню).

Календар «Пам'ятні дні, дати, свята, події 2025 року» виходить у час російсько-української війни, тому було внесено певні зміни змістові (доповнено розділ «Офіційні державні свята») і структурні (введено розділ «Пам'ятаємо, не забудемо» про учасників російсько-української війни, вихідців з Львівщини або похованих у Львові). Детальна інформація про полеглих героїв є у *Зведеному краєзнавчому каталозі (ЗКК)*, а також у таких виданнях:

«Львівщина: літопис краю»: універсальний поточний покажчик документів про край;

«Львівщина в ... році. Знаменні і пам'ятні дати краю»: календар;

«АТО. Неоголошена війна. Хроніка подій. 2014-2017»: бібліографічний покажчик;

«ООС. Неоголошена війна. Хроніка подій. 2018-2021»: бібліографічний покажчик;

«Єднаймося, браття, в цю лиху годину. Нехай ворог знає: ми за Україну. Російсько-українська війна»: бібліографічний покажчик.

Інформація не є вичерпною, а подана як результат значної пошукової роботи, яка триває.

Упорядники
Редактор
Науковий редактор

І. Лешнівська, Л. Працьовита
Д. Дигас
І. Лешнівська

© ЛОУНБ, 2024

© ВНІБ, 2024

© НЧ, 2024

**ПАМ'ЯТАЄМО,
НЕ ЗАБУДЕМО**

УЧАСНИКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2014 – 2023)

АТО, ООС (2014 – 24.02.2022)

- 30 років** тому народився **Ігор БАЙТАЛА** (19.05.1995, м. Жидачів – †3.04.2021, Донецька обл.), солдат / водій
- 30 років** тому народився **Микола КЛЮБ** (15.06.1995, с. Нижня Яблунька Самбірського р-ну – †31.08.2014, Луганська обл.), солдат / водій. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно), нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно)
- 30 років** тому народився **Мар'ян КОРЧАК** («Хитрий») (6.09.1995, селище Шкло Яворівського р-ну – †25.05.2018, Донецька обл.), боєць Добровольчого Українського Корпусу «Правий сектор». Нагороджений відзнакою «Бойовий Хрест Корпусу»
- 30 років** тому народився **Олег КУБРА** (5.03.1995, с. Надичі Жовківського (нині Львівського) р-ну – †23.11.2015, м. Маріуполь Донецької обл.), сержант поліції / міліціонер батальйону поліції особливого призначення «Львів»
- 30 років** тому народився **Володимир ЛУЖЕЦЬКИЙ** (5.09.1995, с. Верхній Лужок Самбірського р-ну – †9.07.2018, м. Краматорськ Донецької обл.), молодший сержант / командир відділення
- 30 років** тому народився **Михайло РОМАНОВИЧ** (25.02.1995, с. Явора Турківського (нині Самбірського) р-ну – †14.08.2014, Луганська обл.), солдат / стрілець-санітар. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно)
- 30 років** тому народився **Микола ФЕДУС** (29.04.1995, с. Йоничі Жовківського (нині Львівського) р-ну – †5.09.2014, Луганська обл.), солдат / гранатометник. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно)

- 30 років** тому народився **Микола ШАЙНОГА** (26.09.1995, с. Дмитрів Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †19.06.2014, Донецька обл.), старший солдат / розвідник-кулеметник. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 30 років** тому народився **Ігор ШУБАК** (3.08.1995, с. Биличі Самбірського р-ну – †31.08.2014, Донецька обл.), солдат / старший майстер-регулювальник. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 40 років** тому народився **Степан БРОДЯК** (14.02.1985, с. Ясениця-Сільна Дрогобицького р-ну – †5.09.2014, Луганська обл.), молодший сержант / командир відділення. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 40 років** тому народився **Петро ГРИЦИНЯК** (23.03.1985, с. Рівне Дрогобицького р-ну – †10.07.2016, помер внаслідок хвороби), солдат
- 40 років** тому народився **Михайло КОВАЛЬЧУК** (20.11.1985, с. Хмелева Золочівського р-ну – †3.12.2014, помер від поранень), солдат
- 40 років** тому народився **Володимир ЛУЦИШИН** (20.04.1985, с. Гончари Пустомитівського (нині Львівського) р-ну – †9.05.2015, Луганська обл.), старший солдат. Нагороджений медаллю «За вірність народу України» I ступеня (по смертно)
- 40 років** тому народився **Володимир ПОПОВИЧ** (16.04.1985, с. Гряда Жовківського (нині Львівського) р-ну – †11.07.2014, Луганська обл.), солдат / старший механік-водій. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 50 років** тому народився **Роман ГАЛАС** («Даллас») (1.12.1975, м. Сокаль – †8.08.2015, Донецька обл.), старший лейтенант / командир взводу. Нагороджений відзнакою «За оборону рідної держави» (по смертно), хрестом УАПЦ «За заслуги» I ступеня (по смертно)
- 50 років** тому народився **Ігор ГРІШИН** (11.01.1975, м. Слов'янськ Донецької обл. – †2.05.2014, Донецька обл.), військовий льотчик, капітан (по смертно). Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. Похований у с. Берлин Золочівського р-ну
- 50 років** тому народився **Михайло ЗАЄЦЬ** («Косий») (1.09.1975, м. Червоноград – †4.10.2015, Донецька обл.), сержант батальйону

«Донбас» Національної гвардії України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо)

50 років тому народився **Руслан ПЛОХОДЬКО** (14.01.1975, м. Харків – †2.05.2014, Донецька обл.), військовий льотчик, підполковник (помертньо), командир вертолітної ланки. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького I ступеня (помертньо). Похований у Бродах

50 років тому народився **Іван СИДОР** (5.07.1975, с. Борятин Яворівського р-ну – †6.08.2015, Донецька обл.), старший прапорщик поліції / командир відділення

50 років тому народився **Тарас СТЕЛЬМАХ** (15.01.1975, м. Львів – †7.08.2014, Донецька обл.), молодший сержант / санітарний інструктор. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо)

50 років тому народився **Роман СУСЯК** (10.04.1975, селище Меденичі Дрогобицького р-ну – †20.02.2015, Полтавська обл.), солдат / старший водій. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо)

50 років тому народився **Ігор ФЛЯК** (5.08.1975, с. Ваньовичі Самбірського р-ну – †5.08.2015, помер у Львові внаслідок хвороби), капітан / командир роти

60 років тому народився **Василь ЗАДОРОЖНИЙ** («Кавказ») (11.10.1965, м. Львів – †9.02.2015, Донецька обл.), солдат / водій-санітар. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо), відзнакою «Народний Герой України» (помертньо), пам'ятним нагрудним знаком «Медична рота» (помертньо)

60 років тому народився **Микола МАРИНОВИЧ** (19.05.1965, м. Дрогобич – †4.12.2016, помер внаслідок хвороби), солдат, учасник подій Євромайдану

60 років тому народився **Ярослав ЦАП** (19.04.1965, с. Дем'янка-Лісна Жидачівського (нині Стрийського) р-ну – †8.06.2016, Донецька обл.), прапорщик / механік-водій. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо)

ПОВНОМАСШТАБНЕ ВТОРГНЕННЯ (24.02.2022)

- 20 років** тому народився **Іван ЧЕПА** (15.01.2005, с. Протеси Стрийського р-ну – †21.03.2024, Донецька обл.), солдат
- 30 років** тому народився **Руслан ГОЙ** (19.03.1995, с. Вовчатичі Стрийського р-ну – †20.05.2023, Донецька обл.), солдат
- 30 років** тому народився **Артемій-Юліян ДИМИД** («Курка») (4.07.1995, м. Львів – †18.06.2022, Миколаївська обл.), пластун, громадський активіст, учасник Революції Гідності, старший матрос. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 30 років** тому народився **Назарій ДУТКЕВИЧ** (25.09.1995, с. Сморгів Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †9.02.2024, Донецька обл.), солдат
- 30 років** тому народився **Юрій КАНЮК** («Сократ») (13.02.1995, м. Миколаїв (нині Стрийського р-ну) – †23.05.2022, Донецька обл.), старший лейтенант / командир гірсько-штурмового взводу. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (по смертно), нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 30 років** тому народився **Павло КЛЕПАЧ** (2.07.1995, с. Мацюшин Жовківського (нині Львівського) р-ну – †2.07.2024, Сумська обл.), старший лейтенант / командир роти
- 30 років** тому народився **Юрій КОПЧАК** («Кекс») (21.04.1995, м. Самбір – †18.06.2022, Харківська обл.), солдат, учасник Революції Гідності
- 30 років** тому народився **Віктор КРИВЦУН** (28.04.1995, с. Лисків Жидачівського (нині Стрийського) р-ну – †квітень 2022, поблизу м. Ірпінь Київської обл.), молодший сержант. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня
- 30 років** тому народився **Богдан МУРАВЕЛЬ** (1.01.1995, с. Криве Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †6.08.2023, Харківська обл.), водій-санітар
- 30 років** тому народився **Дмитро ПАЩУК** («Француз») (6.11.1995, с. Хлівчани Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †12.03.2023, Херсонська обл.), пластун («Гармаш»), учасник Революції Гідності, підприємець, старший матрос. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)
- 30 років** тому народився **Василь ПЕЛИШ** (10.02.1995, м. Старий Самбір – †18.09.2022, лікарня Дніпра після поранення на Донеччині),

учасник Революції Гідності, солдат. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня

- 30 років** тому народився **Володимир РИБАЛКА** («Молот») (28.07.1995, м. Броди – †1.04.2022, Луганська область), солдат 24-ї окремої механізованої бригади ім. короля Данила оперативного командування «Захід» сухопутних військ ЗСУ
- 30 років** тому народився **Михайло САКАЛЬ** (22.10.1995, с. Завадівка Самбірського р-ну – †15.10.2022, Луганська обл.), старший солдат. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно)
- 30 років** тому народився **Віталій СТЕЛЬМАЩУК** (13.02.1995, с. Ясенів Золочівського р-ну – †31.05.2024, Донецька область), старший солдат / старший стрілець
- 30 років** тому народився **Андрій ФЕДОР** (8.03.1995, м. Ходорів – †5.01.2023, Донецька обл.), солдат / гранатометник, водій
- 30 років** тому народився **Юрій ШЕВЦІВ** (6.05.1995, м. Турка – †19.02.2023, Донецька обл.), солдат / навідник
- 30 років** тому народився **Іван ЯКУБОВСЬКИЙ** (1995, с. Ільковичі Сокальського (нині – Червоноградського) р-ну – †14.01.2024, Донецька обл.), солдат / гранатометник
- 30 років** тому народився **Ігор ЯСІНСЬКИЙ** («Ясінь») (2.08.1995, с. Станіславчик Золочівського р-ну – †4.03.2022, Донецька обл.), головний сержант, інспектор прикордонної служби. Нагороджений відзнакою Президента України «За участь в АТО» і орденом «За мужність» III ступеня (посмертно)
- 40 років** тому народився **Тарас БАРАН** (1.10.1985, с. Бартаїв Львівського р-ну – †1.05.2023, Донецька обл.), капітан медслужби / військовий медик
- 40 років** тому народився **Володимир БЕСПАЛЬКО** (8.09.1985, м. Броди – †25.05.2023, Луганська обл.), солдат / гранатометник
- 40 років** тому народився **Богдан БІЛОУС** (14.03.1985, с. Незнанів Кам'янка-Бузького (нині Червоноградського) р-ну – †22.11.2023, Харківська обл.), солдат / гранатометник
- 40 років** тому народився **Олександр ГАЛИЦЬКИЙ** (20.06.1985, м. Мостиська – †9.04.2024, Донецька обл.), старший лейтенант / командир взводу
- 40 років** тому народився **Володимир ІВАНІК** (8.11.1985, с. Володимирці Стрийського р-ну – †3.12.2023, Донецька обл.), сержант

- 40 років** тому народився **Руслан ЛЕНКО** (1985, м. Сокаль – †6.07.2024, Харківська обл.), солдат / водій кулеметного відділення
- 40 років** тому народився **Євген ПАНЬКЕВИЧ** (6.01.1985, м. Броди – †4.05.2024, Сумська обл.), солдат / водій розвідувального взводу
- 40 років** тому народився **Михайло ПІДЛІСНИЙ** (16.05.1985, с. Синьків Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †7.07.2024, Донецька обл.), солдат / стрілець-санітар
- 40 років** тому народився **Роман ПРИЙМА** («Пріма», «Фартовий») (15.08.1985, м. Золочів – †17.03.2023, Луганська обл.), солдат / стрілець-кулеметник
- 40 років** тому народився **Ярослав ПРОЦАЙЛО** (18.01.1985, селище Жвирка Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †9.06.2023, Запорізька обл.), солдат / стрілець, помічник гранатометника
- 40 років** тому народився **Мар'ян СОХОВИЧ** («Марік») (21.08.1985, Жовківщина – †30.01.2023, Донецька обл.), солдат / навідник
- 40 років** тому народився **Григорій ФЕДАС** (1985, с. Новосілки-Опарські Стрийського р-ну – †24.10.2023, Херсонська обл.), матрос морської піхоти. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня
- 40 років** тому народився **Ігор ЦИБАНЯК** (26.05.1985, с. Бережниця Самбірського р-ну – †1.01.2024, Донецька обл.), солдат / стрілець, помічник гранатометника
- 40 років** тому народився **Ігор ЧЕКАЛЬСЬКИЙ** (21.07.1985, с. Сілець Кам'янка-Бузького (нині Червоноградського) р-ну – †17.02.2023, Донецька обл.), солдат, інспектор прикордонної служби Донецького прикордонного загону
- 40 років** тому народився **Іван ЮРКІВ** (3.07.1985, с. Київець Миколаївського (нині Стрийського) р-ну – †15.01.2024, Харківська обл.), солдат
- 40 років** тому народився **Роман ЯБЛОНСЬКИЙ** (8.11.1985, м. Радехів – †13.08.2023, Харківська обл.), солдат / навідник
- 40 років** тому народився **Андрій ЯЦКІВ** (24.07.1985, м. Червоноград – †24.03.2023, Донецька обл.), сержант / водій
- 45 років** тому народився **Юрій РУФ** (справжнє прізвище Дадак) (26.09.1980, м. Бережани Тернопільської обл., мешканець Львова – †1.04.2022, Луганська обл.), поет, сценарист, видавець, науковець, громадський діяч, доброволець у складі львівської 24-ї бригади.

Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо),
почесним знаком Святого Юрія (помертньо)

- 50 років** тому народився **Ігор БАГНЮК** (14.10.1975, с. Стоянів Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †1.04.2023, Донецька обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Зеновій ВЕСНА** (12.08.1975, с. Вороняки Золочівського р-ну – †15.08.2023, Харківська обл.), солдат / стрілець, помічник гранатометника
- 50 років** тому народився **Костянтин ВИХОР** (1975, селище Гірник Червоноградського р-ну – †29.08.2023, Харківська обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Андрій ГОРБАТИЙ** (14.05.1975, м. Ходорів – †20.08.2023, Запорізька обл.), старший солдат / навідник
- 50 років** тому народився **Костянтин ГОРОБЕЦЬ** (23.08.1975, с. Гаї-Дітковецькі Золочівського р-ну – †27.08.2023, Запорізька обл.), старший солдат взводу розвідки спецпризначення
- 50 років** тому народився **Андрій ДЕМЧИНА** (6.09.1975, м. Соснівка Червоноградського р-ну – †13.12.2023, Донецька обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Тарас КРУГЛЯК** (4.11.1975, с. Перемисловичі Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †30.10.2023, ?), бойовий медик
- 50 років** тому народився **Степан ЛУТЧИН** (30.07.1975, с. Острів Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †5.12.2023, Харківська обл.), солдат. Нагороджений нагрудним знаком «Золотий Хрест» (помертньо)
- 50 років** тому народився **Андрій МИСЬКО** (11.04.1975, м. Самбір – †31.08.2023, Запорізька обл.), солдат / гранатометник
- 50 років** тому народився **Володимир МУЛЯР** (30.08.1975, с. Міжсенець Старосамбірського (нині Самбірського) р-ну – †13.03.2024, Луганська обл.), бойовий медик
- 50 років** тому народився **Микола ПЕТРОВИЧ** (20.11.1975, м. Городок – †18.05.2024, Донецька обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Віктор ПРОНЮК** (7.05.1975, м. Жидачів – †7.03.2024, помер у Львові внаслідок хвороби, воював під Бахмутом Донецької обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Володимир САДОВИЙ** (25.07.1975, м. Новий Розділ – †20.09.2023, Донецька обл.), молодший сержант

- 50 років** тому народився **Ростислав РУДЕНКО** (13.10.1975, с. Солонка Пустомитівського (нині Львівського) р-ну – †29.07.2023, Запорізька обл.), солдат. Нагороджений нагрудним знаком «Золотий Хрест» (по смертно)
- 50 років** тому народився **Іван СКОБЛІЙ** («Прапор») (17.05.1975, м. Новий Розділ – †4.06.2023, Донецька обл.), сержант
- 50 років** тому народився **Олег СОРОКА** (18.08.1975, с. Стремільче Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – †5.02.2024, Харківська обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Любомир ЧЕРНІЙ** (24.03.1975, с. Фусів Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †1.08.2023, помер у Червонограді внаслідок хвороби), інспектор прикордонної служби
- 50 років** тому народився **Олександр ШИШКА** (17.08.1975, селище Лопатин Радехівського (нині Червоноградського) р-ну – † серпень 2023, Запорізька обл.), солдат
- 50 років** тому народився **Андрій ШУМІНСЬКИЙ** (1975, с. Вороняки Золочівського р-ну – †27.06.2023, ?), солдат / водій-електрик
- 60 років** тому народився **Володимир БАГЛАЙ** (1965, м. Червоноград – †28.01.2024, Харківська обл.), солдат
- 60 років** тому народився **Валерій ЗАСАНСЬКИЙ** (6.10.1965, с. Заболотівці Жидачівського (нині Стрийського) р-ну – †26.04.2024, помер у селищі Журавно Стрийського р-ну внаслідок хвороби), солдат, воював в АТО/ООС з 2016 р.
- 60 років** тому народився **Ігор КАЧУРІН** (18.07.1965, м. Белз Сокальського (нині Червоноградського) р-ну – †22.09.2023, помер в Одесі внаслідок поранень)
- 60 років** тому народився **Ігор МОЦЬ** (31.03.1965, м. Доброміль Старосамбірського (нині Самбірського) р-ну – †15.12.2023, Харківська обл.), старший лейтенант
- 60 років** тому народився **Андрій МУДРИК** (1965, м. Старий Самбір – †7.01.2024), майор / заступник командира батальйону
- 60 років** тому народився **Василь НИЧВИД** (16.01.1965, м. Золочів – †25.09.2022, Донецька обл.), капітан / командир стрілецької роти, в. о. заступника командира батальйону. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (по смертно)

60 років тому народився **Олег ШЕРЕМЕТА** (9.12.1965, с. Вербиця Жидачівського (нині Стрийського) р-ну – †14.05.2022, Луганська обл.), старший солдат / навідник, оператор

ГЕРОЇ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

40 років тому народився **Володимир ЖЕРЕБНИЙ** (6.10.1985, с. Вишня Городоцького (нині Самбірського) р-ну – †20.02.2014, м. Київ), громадський активіст. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

40 років тому народився **Богдан СОЛЬЧАНИК** (25.07.1985, м. Старий Самбір – †20.02.2014, м. Київ), викладач кафедри нової та новітньої історії України Українського католицького університету, громадський діяч, поет. Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

50 років тому народився **Микола-Олег ПАНЬКІВ** (6.02.1975, с. Липники Пустомитівського (нині Львівського) р-ну – †20.02.2014, м. Київ), активіст «Правого сектора». Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

60 років тому народився **Богдан ВАЙДА** (28.04.1965, м. Стебник Дрогобицького р-ну – †20.02.2014, м. Київ). Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

70 років тому народився **Володимир БОЙКІВ** (5.02.1955, м. Львів – †19.02.2014, м. Київ), Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

70 років тому народився **Володимир ТОПІЙ** (26.04.1955, м. Судова Вишня Мостиського (нині Яворівського) р-ну – †19.02.2014, м. Київ). Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (помертно), нагороджений медаллю «За жертвовність і любов до України» (помертно)

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ, ЯКІ ВІДЗНАЧАТИМУТЬСЯ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

(Постанова Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках» від 21.12.2023 № 3536)

Витяг з додатка № 2

I. Відзначення відомих подій в Україні

- 125 років** з часу заснування Львівського національного академічного театру імені Соломії Крушельницької (1900)
- 100 років** з часу заснування Союзу українок Америки (1925)
- 100 років** з часу заснування у Парижі Союзу українських емігрантських організацій у Франції (1925)
- 100 років** з часу заснування журналу «Народна творчість та етнографія» (1925)
- 100 років** з часу заснування журналу іноземної літератури «Всесвіт» (15.01.1925)
- 100 років** з часу заснування у Празі Музею визвольної боротьби України (травень 1925)
- 100 років** з часу заснування Спілки української молоді (СУМ) (16.06.1925)
- 10 років** з часу завершення боїв за Донецький аеропорт під час російсько-української війни (січень 2015 року. День пам'яті – 20.01.2025)

II. Відзначення видатних особистостей

- 970 років** тому народився **Нестор Літописець** (1055-1113), історик, літератор
- 520 років** тому народилася **Роксолана** (справжнє ім'я та прізвище Анастасія Лісовська) (близько 1505-1558), дружина султана Османської імперії Сулеймана I Пишного, меценатка
- 430 років** тому народився **Богдан Хмельницький** (1595-1657), гетьман України, творець Української держави; державний, військовий, політичний діяч
- 400 років** тому народилася **Маруся Чурай** (1625-1653), поетеса, народна співачка
- 300 років** тому народився **Григорій Полетика** (1725-1784), письменник, лексикограф, перекладач, історик, політичний та культурний діяч
- 290 років** тому народився **Дмитро Левицький** (1735-1822), художник
- 290 років** тому народився **Григорій Полетика** (1735-1798), історик, дипломат, перекладач, громадський діяч

- 260 років** тому народився **Василь Полетика** (1765-1845), історик, громадський діяч
- 230 років** тому народився **Іван Озаркевич** (1795-1854), письменник; церковний, культурний, освітній діяч; організатор театру в Галичині
- 200 років** тому народився **Василь Білозерський** (1825-1899), громадський, політичний, культурний діяч; журналіст, видавець, вчений, педагог, співзасновник Кирило-Мефодіївського братства
- 200 років** тому народився **Павло Братиця** (1825-1887), кобзар
- 190 років** тому народився **Олексій Алчевський** (1835-1901), промисловець, банкір, меценат, громадський діяч
- 190 років** тому народився **Микола Лисикевич** (1835-1883), поет, педагог, меценат
- 190 років** тому народився **Каленик Шейковський** (1835-1903), мовознавець, етнограф, видавець
- 170 років** тому народився **Феофан (Теофан) Василевський** (1855-1912), письменник, публіцист, перекладач, громадський діяч
- 150 років** тому народився **Іван Вороньківський** (справжнє прізвище – Коновал) (1875-1925), письменник, педагог, громадський діяч, збирач народної творчості
- 150 років** тому народилася **Зінаїда Мірна** (1875-1950), громадська та політична діячка; учасниця феміністичного руху, діячка Української Центральної Ради, публіцистка, перекладачка, борець за незалежність України у ХХ столітті
- 150 років** тому народився **Данило Сахненко** (1875-1930), кінооператор, кінорежисер
- 140 років** тому народився **Всеволод Голубович** (1885-1939), політичний і державний діяч, голова Ради Народних Міністрів УНР, член Української Центральної Ради, репресований, борець за незалежність України у ХХ столітті
- 100 років** тому народилася **Ольга Чемерис** (1925-1950), діячка ОУН, борець за незалежність України у ХХ столітті

IV. Відомі події світової історії

- 75 років** з часу підписання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини) (4.11.1950)
- 50 років** з часу підписання Гельсінського акта – Заключного акта наради з безпеки і співробітництва в Європі, день створення ОБСЄ (1.08.1975)

ПАМ'ЯТНІ ДНІ, ДАТИ, СВЯТА, ПОДІЇ КРАЮ

СІЧЕНЬ

- 1 145 років (1880) з часу виходу у Львові першого номера газети «Діло» (1880-1939), провідного часопису Галичини, першого, найстарішого і впродовж багатьох років єдиного щоденного українського видання
- 130 років тому народився **Гнат ЗАПАДНЮК** (1895-1979), автор стрілецьких пісень, воїн Армії УНР, вчений, ветеринар, ректор Львівського сільськогосподарського інституту, борець за незалежність України у ХХ столітті
 - 125 років тому народився **Василь ДЯДИНЮК** (1900-1944), живописець, графік, майстер монументального сакрального мистецтва, учень мистецьких шкіл О. Новаківського та П. Холодного, педагог, воїн Армії УНР
 - 90 років тому народився **Мар'ян ДЕМСЬКИЙ** (1935-1995), мовознавець, професор Дрогобицького педагогічного інституту (нині – Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка)
 - 85 років тому народилася **Марія ГАЛІЙ-МОРАВСЬКА** (1940), оперна та концертна співачка (сопрано), заслужена артистка України (1995), доцент Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка
 - 65 років тому народився **Ярослав ГРИЦАК** (1960), професор Українського католицького університету, директор Інституту історичних досліджень Львівського національного університету ім. І. Франка, редактор-засновник часопису та веб-сайту «Україна модерна», дійсний член НТШ
- 2 135 років тому народився **Михайло ГОЛИНСЬКИЙ** (1890-1973), оперний і камерний співак (драматичний тенор), воїн УГА, співробітник секретаріату військових справ ЗУНР
- 90 років тому народився **Ярослав МАЦІЄВСЬКИЙ** (1935-2013), художник, майстер декоративного скла, заслужений майстер народної творчості України
 - 85 років (1940) з часу створення філії Наукової бібліотеки Академії наук України (нині – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника)
- 3 115 років тому народився **Григорій КИЯК** (1910-1987), вчений-селекціонер в галузі рослинництва, професор, член-кореспондент

Академії наук України, заслужений діяч науки України, громадський діяч, дійсний член НТШ

- 95 років тому народився **Степан МАКАРЧУК** (1930-2014), історик, етнолог, джерелознавець, професор Львівського національного університету ім. І. Франка, заслужений діяч науки і техніки
- 4 105 років тому народився **Ярослав НОВАКІВСЬКИЙ** (1920-1982), архітектор, зачинатель післявоєнної містобудівної школи Львова, ініціатор створення Державного історико-архітектурного заповідника у Львові, парку-заповідника «Шевченківський гай» (нині – Музей народної архітектури і побуту ім. К. Шептицького), один з авторів герба Львова, заслужений архітектор України
- 5 440 років (1585) з часу заснування у Львові Успенського ставропігійського братства
- 145 років тому народився **Тит-Євген БУРАЧИНСЬКИЙ** (1880-1968), член лікарської комісії НТШ, Українського гігієнічного товариства, директор Народної лікарни у Львові (1931-1939), поліглот (володів одинадцятьма мовами), лікар-отаман УГА
- 7 175 років тому народився **Сидір ГРОМНИЦЬКИЙ** (1850-1937), педагог, перший директор філії Академічної гімназії у Львові, почесний член НТШ, один з керівників громадських організацій «Рідна школа», «Вчительська громада», «Українська бесіда», «Просвіта», депутат ради міста Львова (1916-1927)
- 8 90 років тому народився **Василь СИМОНЕНКО** (1935-1963), письменник, журналіст (*Всеукра.*)
- 85 років тому (1940) указом президії Верховної ради України Львівському державному університету присвоєно ім'я Івана Франка
- 9 **150 років тому народився Степан ТОМАШІВСЬКИЙ (1875-1930), історик, політик, публіцист, автор низки праць з історії української державності, дійсний член НТШ, його голова (1913-1915), член бойової управи УСС**
- 10 145 років тому народився **Василь ГЕРАСИМЧУК** (1880-1944), історик, історіограф, педагог, політик, член комісії ВУАН з вивчення історії Західної України і козаччини, дійсний член НТШ
- 115 років тому народився **Йосип КОБІВ** (1910-2001), педагог, філолог-класик, перекладач, професор ЛНУ ім. І. Франка, дійсний член НТШ, член Національної спілки письменників України, лауреат премії ім. М. Рильського (1993)

- 75 років тому народився **Василь ПИЛИП'ЮК** (1950-2017), фотохудожник, головний редактор журналу «Світло й тінь», заслужений діяч мистецтв України, лауреат Шевченківської премії (1993)
- 11** 110 років тому народився **Вітольд МАНАСТИРСЬКИЙ** (1915-1992), живописець, графік, педагог, професор Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва (нині – Львівська національна академія мистецтв), заслужений діяч мистецтв
- 12** 125 років тому народився **Роман ГАРАСИМЧУК** (1900-1976), етнограф, фольклорист і мистецтвознавець, доктор філософії, кандидат мистецтвознавства, дослідник народних танців українців Карпат, народної традиційної культури Поділля і Полісся
- 13** **150 років тому народився Володимир СІНГАЛЕВИЧ** (1875-1945), правник, посол до Галицького крайового сейму, заступник голови бойової управи УСС, член Української національної ради ЗУНР, учасник підготовки Листопадового чину 1918 року у Львові
- 135 років тому народився **Василь ОРЕНЧУК** (1890-1958), дипломат, політичний діяч, публіцист, Генеральний консул України та УНР в Мюнхені (1918-1921)
- 14** 125 років тому народився **Степан ГЖИЦЬКИЙ** (1900-1976), основоположник ветеринарної біохімії, професор, член-кореспондент АН України, дійсний член НТШ, заслужений діяч науки і техніки України
- 15** 210 років тому народився **Василь ПОДОЛИНСЬКИЙ** (1815-1876), історик, публіцист, священник, громадсько-політичний діяч
- 17** 85 років тому народився **Зіновій ЛЕГКИЙ** (1940), письменник, педагог, член Національної спілки письменників України, лауреат обласної премії у галузі культури, літератури і мистецтва ім. Богдана Лепкого, ім. Ірини Вільде
- 18** 175 років тому народився **Іван ЛЕВИЦЬКИЙ** (1850-1913), бібліограф, письменник, публіцист, дійсний член НТШ
- 20** **50 років тому народився Андрій КАПРАЛЬ** (1975), співак, соліст вокальної формації «Піккардійська терція», автор пісень, аранжувальник, заслужений артист України, лауреат Шевченківської премії (у складі формації)
- 21** 35 років тому (1990) відбулася символічна акція єднання – «живий ланцюг» («Українська хвиля»): у 71-шу річницю Злуки УНР і ЗУНР

мільйони людей взялися за руки, з'єднавши Івано-Франківськ (через Львів) і Київ

- 22** 100 років тому народилася **Ярослава-Ірина ФІЛЬ** (псевдо «Марта») (1925-2014), лікарка, зв'язкова у роки Другої світової війни, громадська діячка; діячка ОУН, УПА; довголітня очільниця відділу Об'єднання українських жінок у Німеччині (Мюнхен) (*Всеукр.*)
- 26** 135 років тому народився **Зиновій ПЕЛЕНСЬКИЙ** (1890-1943), економіст, редактор, видавець, журналіст, депутат сейму Польщі, кооперативний діяч Галичини
- 27** 90 років тому народився **Зіновій БАБІЙ** (1935-1984), оперний співак (драматичний тенор), соліст Львівського академічного театру опери та балету ім. І. Франка (нині – Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької) (1960-1963)
- 29** 80 років тому народився **Микола ГОРИНЬ** (1945), голова Львівської облради (1992-1997), голова Львівської облдержадміністрації (1995-1997), громадсько-політичний діяч
- 30** 120 років тому народилася **Оксана МЕШКО** (1905-1991), правозахисниця, дисидентка, політв'язень радянського режиму, співзасновниця та член Української Гельсінської групи, борець за незалежність України у ХХ столітті (*Всеукр.*)
- **100 років тому народилася Ірина ДАЦЕНКО** (1925-2006), професорка, завідувачка кафедри загальної гігієни та екології (1970-1999) Львівського державного медінституту (нині – Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького), член НТШ, академік АН вищої школи України

ЛЮТИЙ

- 1** 95 років тому народився **Микола БІДНЯК** (1930-2000), іконописець, графік, член Національної спілки художників України та Світової асоціації митців, що малюють вустами чи ногами; професор Львівської національної академії мистецтв, лауреат Шевченківської премії
- 2** 70 років тому народилася **Любов КИЯНОВСЬКА** (1955), музикознавиця, доктор мистецтвознавства, професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, член-кореспондент НАМ України, дійсний член НТШ, заслужена діячка мистецтв, лауреатка премії ім. М. Лисенка

- 4 140 років тому народився **Степан БАЛЕЙ** (1885-1952), доктор філософії, доктор медицини, професор, автор першого в Галичині підручника з психології, член НТШ і Українського лікарського товариства
- 6 105 років тому народився **Василь ЛЕВКОВИЧ** («Вороний») (1920-2012), полковник УПА, командир військової округи УПА «Буг», лицар Золотого Хреста бойової заслуги 2-го класу, політв'язень
- 8 165 років тому народився **Єремія ЛОМНИЦЬКИЙ** (1860-1916), священник УГКЦ, вихователь, місіонер, ієромонах-василіянин, засновник жіночого чернечого згромадження сестер служебниць Непорочної Діви Марії, репресований
- 10 130 років тому народився **Василь ВИШИВАНИЙ** (справжні ім'я та прізвище Вільгельм Франц фон Габсбург-Лотрінген) (1895-1948), військовий та політичний діяч, полковник Легіону УСС та Армії УНР, дипломат, поет, репресований, борець за незалежність України у ХХ столітті (*Всеукр.*)
- 90 років тому народилася **Таїсія ЛИТВИНЕНКО** (1935), актриса Львівського національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької, народна артистка України
- 14 **150 років тому народився д-р Теодор РОЖАНКОВСЬКИЙ** (1875-1970), політичний і військовий діяч, суддя, правник, член Української Національної Ради ЗУНР, депутат Галицького крайового сейму, член Бойової управи і перший комендант легіону УСС, отаман УГА, військовий аташе місії УНР у Празі (1919-1920)
- 18 80 років тому народився **Юрій РЯСТ** (справжнє прізвище Каверін) (1945-2014), поет, публіцист, перекладач (*Всеукр.*)
- 65 років тому народилася **Тетяна ВЕРГЕЛЕС** (1960), журналістка, головний редактор інформаційної агенції ZIK (2015-2019), заслужена журналістка України, лауреатка обласної журналістської премії «Сучасність»
- 20 120 років тому народився **Улас САМЧУК** (1905-1987), письменник, журналіст, публіцист, редактор, член уряду УНР у вигнанні, член ОУП «Слово». Засновник і редактор газети «Волинь» (Рівне). Голова МУРу. Член ОУН, після розколу якої залишився на боці голови ПУН Андрія Мельника (*Всеукр.*)
- 21 195 років тому народився **Ісидор ДОЛЬНИЦЬКИЙ** (1830-1924), священник УГКЦ, учений-богослов, володар титулу домашнього прелата Папи Римського Лева XIII

- 22** 145 років тому народився **Осип ТУРЯНСЬКИЙ** (1880-1933), письменник, літературний критик, педагог, поліглот
- 85 років тому народився **Андрій ГРУЩАК** (1940-2021), краєзнавець, фольклорист, письменник, літературний критик, художник-графік, педагог, член національних спілок письменників і журналістів України, член Всеукраїнського об'єднання «Письменники Бойківщини», лауреат ІХ літературно-краєзнавчого конкурсу ім. М. Утриска
- 24** 160 років тому народився **Іван ЛИПА** (1865-1923), лікар, письменник, літературний критик, журналіст, видавець, співзасновник таємного товариства «Братство тарасівців», громадський та політичний діяч, діяч національно-визвольного руху
- 70 років тому народився **Степан РИСЕЙ** (1955-2004), священник УГКЦ, громадський діяч, активіст літературного об'єднання «Дністер», член «Просвіти», «Бойківщини», поет
 - 60 років тому народився **Іван ЛУЧУК** (1965), письменник, паліндромоніст, один зі засновників літературних угруповань «Лугосад» і «Геракліт», вчений, перекладач, член НТШ
- 25** 175 років тому народився **Володимир БАРВІНСЬКИЙ** (1850-1883), політик, правник, історик, соціолог, публіцист; засновник і перший редактор газети «Діло»; письменник, літературний критик, перекладач, один зі засновників «Просвіти» і «Руського товариства педагогічного» у Львові
- **150 років тому народився Ярослав ОЛЕСНИЦЬКИЙ (1875-1933), правник, політик, дипломат**
- 28** 135 років тому народився **Осип СОРОХТЕЙ** (1890-1941), живописець, графік, карикатурист, педагог
- 130 років тому народився **Михайло МАТЧАК** (1895-1958), військовий (УСС, УВО) і політичний діяч, публіцист, видавець

Цього місяця виповнюється

120 років (1905) з часу заснування у Львові митрополитом УГКЦ Андреем Шептицьким як приватної фундації Церковного музею для розвитку української культури, у грудні 1909 року музей перейменовано на «Національний музей митрополита Андрея, графа на Шептичах Шептицького», у 1911 році на «Національний музей. Ювілейна наукова фундація галицького митрополита Андрея Шептицького». У 1913 році урочистим актом музей передано в дар українському народові. Нині це Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького

БЕРЕЗЕНЬ

- 2** 60 років тому народилася **Любов ДОЛИК** (1965), письменниця, членкиня Національної спілки письменників України, лауреатка ІХ, Х і ХІ конкурсів ім. М. Утриска
- 4** 210 років тому народився **Михайло ВЕРБИЦЬКИЙ** (1815-1870), священник УГКЦ, композитор, хоровий диригент, громадський діяч, автор музики Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна»
- 155 років тому народився **Іван КОПАЧ** (1870-1952), професор, філософ, класичний філолог, громадський і релігійний діяч, педагог, голова товариств «Боян», «Українська бесіда»
- 5** 165 років тому народився **Євген ОЛЕСНИЦЬКИЙ** (1860-1917), правник, політик, посол до Галицького крайового сейму, письменник, організатор кооперативного руху, голова товариства «Сільський господар», дійсний член НТШ
- 9** 145 років тому народився **Василь СІМОВИЧ** (1880-1944), мовознавець, журналіст, редактор, культурний діяч, дійсний член НТШ
- 85 років тому народився **Андрій КРАСНЕВИЧ** (1940-2024), науковець, доцент кафедри біохімії та загальної хімії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького, дійсний член НТШ
- 10** 55 років тому народилася **Ганна ДИДИК-МЕУШ** (1970), науковиця, філологиня, старша наукова співробітниця Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, професор, голова мовознавчої комісії НТШ, дійсний член НТШ
- 11** 85 років тому народився **Михайло ДЗЯДИК** (1940), художник декоративно-ужиткового мистецтва (мозаїка, вітраж, станковий і монументальний живопис), член Національної спілки художників України
- 12** 135 років тому народилася **Оксана БІРЕЦЬКА** (1890-1959), піаністка, педагог, письменниця, членкиня «Союзу українок», товариства «Просвіта», громадська діячка
- 110 років тому народився **Олександр МАГОВСЬКИЙ** (псевда «Град», «Максим Град») (1915-1945), військовик, старший булавний, хорунжий (1945), поручник УПА (з датою смерті)
 - **100 років тому народився Роман КУЧЕР** (1925-1991), учений-хімік, академік АН України, дійсний член НТШ
- 13** 135 років тому народився **Степан ГАЙДУЧОК** (1890-1976), лікар, організатор спортивного руху в Галичині, педагог, публіцист,

співзасновник спортивного товариства «Україна», активний діяч «Пласту» та товариства «Сокіл»

- 14** **100 років тому народилася Ольга ВОЗНИЦЯ (1925-2015), майстриня художньої вишивки, педагог, голова етнографічної комісії львівського відділу «Союзу українок», заслужена майстриня народної творчості України**
- 15** **90 років тому народився Роман КОРИТКО (1935-2024), письменник, член Національної спілки письменників України (1990), лауреат літературних премій ім. Богдана і Левка Лепких (1999-2000) та ім. Ірини Вільде (2008), краєзнавець, за значний внесок у розвиток краєзнавчого руху удостоєний звання Почесного члена Спілки краєзнавців Прикарпаття**
- 16-17** **35 років (1990) з часу першої наукової сесії відродженого НТШ у Львові**
- 18** **115 років тому народився Дам'ян БОГУН (1910-2008), священник УГКЦ, василіянин, педагог, історик, архівіст, в'язень ГУЛАГу, підпільний протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя (1972-1987)**
- 24** **70 років тому народився Ігор БІЛОЗІР (1955-2000), композитор, музикант, співак, лідер ВІА «Ватра», народний артист України**
- 25** **135 років тому народився Остап ВАХНЯНИН (1890-1924), педагог, редактор, публіцист, освітній і пластовий діяч, січовий стрілець**
- 27** **150 років тому народився Олекса КУЗЬМА (1875-1941), письменник, журналіст, сотник УГА**
- 28** **100 років тому народився Дмитро ГНАТЮК (1925-2016), оперний співак (баритон), театральний режисер, педагог, громадський діяч, народний депутат України третього скликання, Герой України (Всеукр.)**
- 29** **190 років тому народився Кирило СЕЛЕЦЬКИЙ (1835-1918), священник УГКЦ, письменник, публіцист, активний громадський діяч, співзасновник першого жіночого апостольського монашого згромадження в Галичині сс. служебниць Пречистої Діви Марії та сс. св. Йосипа Обручника Пречистої Діви Марії**
- 30** **145 років тому народився Ярослав ЯРОСЛАВЕНКО (Вінц-ковський) (1880-1958), композитор, диригент, громадський діяч**
- 31** **170 років тому народився Сильвестр ДРИМАЛИК (1855-1923), лікар, директор Народної лікарни у Львові (1918-1923), співзасновник Українського лікарського товариства у Львові,**

засновник кредитового кооперативу «Народний дім», читальні, Руської ради у Жовкві

- **100 років** тому народилася **Ганна БАРДИН-ІВАНИЦЬКА (1925-2022)**, член юнацької гілки ОУН (псевдо «Мотря»), зв'язкова в підпіллі ОУН, політв'язень радянських таборів, просвітянка, громадська діячка
- **90 років** тому народилася **Галина ГОРДАСЕВИЧ (1935-2001)**, письменниця, публіцистка, громадська діячка, лауреатка літературного конкурсу «Шістдесятники», премій ім. О. Білецького та В. Марченка, нагороджена орденом «За вірність» ім. В. Стуса

КВІТЕНЬ

- 3** **150 років** тому народився **Денис КОРЕНЕЦЬ (1875-1946)**, педагог, історик, географ, організатор фахового економічного шкільництва, діяч кооперативного руху в Галичині, член товариства «Просвіта», голова товариства «Рідна школа», дійсний член НТШ
- **30 років** тому (1990) за рішенням сесії міської Ради над ратушею Львова вперше в новітній історії України піднято синьо-жовтий прапор, посвячений 2 квітня митрополитом УГКЦ Володимиром Стернюком
- 4** **110 років** тому народився **Микола ЛЕМИК (1915-1941)**, політичний діяч, член ОУН з 1932 року, виконавець атентату проти Олексія Майлова (секретаря консульства СРСР у Львові, 1933 р.). Засуджений. З 1941 року – крайовий провідник ОУН на східноукраїнських землях
- **65 років** тому народився **Тарас ЖЕПЛИНСЬКИЙ (1960)**, священник УГКЦ, академічний капелан НУ «Львівська політехніка», доцент кафедри хімічної технології силікатів, учасник і багаторічний староста Львівської національної академічної чоловічої хорової капели «Дударик»
- 6** **60 років** тому народився **Ярема КОЛЕСА (1965)**, диригент симфонічного оркестру Львівської національної філармонії ім. М. Скорика, професор, заслужений артист України
- 10** **80 років** тому народилася **Оксана САПЕЛЯК (1946)**, кандидат історичних наук, етнографиня, громадська діячка, дійсний член НТШ
- 14** **95 років** тому народився **Роман КИРЧІВ (1930-2018)**, професор, літературознавець, фольклорист, етнограф, дійсний член НТШ,

лауреат премії ім. Ф.Колесси, заслужений діяч науки і техніки України

- 75 років тому народилася **Ольга-Галина ГАВРИШ** (1950), оперна та концертна співачка (сопрано), музикознавиця, заслужена артистка України
- 15** 110 років тому народилася **Тетяна АНТОНОВИЧ** (1915-2001), доктор медичних наук, громадська діячка, меценатка, засновниця фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів
- 18** 165 років тому народилася **Уляна КРАВЧЕНКО** (Юлія Шнайдер) (1860-1947), письменниця, публіцистка, педагог, учасниця жіночого руху в Галичині
- 130 років тому народився **Юрій ШКРУМЕЛЯК** (1895-1965), письменник, перекладач, журналіст (*Всеукр.*)
- 26** 165 років тому народився **Юзеф БІЛЬЧЕВСЬКИЙ** (1860-1923), святий римо-католицької церкви, архієпископ Львова, професор богослов'я і догматики у Львівському університеті, ректор університету (1900-1901), покровитель бездомних
- **100 років тому народився Богдан КОХ** (1925-1996), актор Львівського драматичного театру ім. М. Заньковецької (нині – Львівський національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької), заслужений артист України, політв'язень
- 90 років тому народився **Ігор НИЖНИК** (1935-2013), прозаїк, поет, багаторічний керівник літературного об'єднання ім. С. Коваліва у Бориславі
- 28** **150 років тому народився Модест СОСЕНКО** (1875-1920), художник-монументаліст, іконописець, портретист, ілюстратор
- 29** **150 років тому народився Модест МЕНЦИНСЬКИЙ** (1875-1935), оперний та камерний співак (драматичний тенор)
- 29.04 – 4.05** 110 років тому (1915) з часу запеклих боїв за гору Маківку (Карпати) під час Першої світової війни між підрозділами УСС і російськими військами, внаслідок яких останні зазнали значних втрат і відступили

Цього місяця виповнюється

85 років (1940) з початку другої хвилі депортації населення Західної України та Західної Білорусі; виселено 6 тисяч сімей раніше репресованих заможних селян

ТРАВЕНЬ

- 5 125 років тому народився **Юрій ЛИПА** (1900-1944), лікар УПА, письменник, публіцист, засновник видавництва «Народний стяг», один з визначних ідеологів українського націоналізму і філософів першої половини ХХ століття
- 125 років тому (1900) Кирило Трильовський у селі Завалля Снятинського повіту заснував спортивно-пожежно-руханкове товариство «Січ», яке стало поштовхом для масового патріотичного руху української молоді Австро-Угорщини і спричинило створення військового товариства «Січові стрільці»
 - 75 років тому народився **Олександр ГРОМИШ** (1950-2016), оперний співак (бас), лауреат премії ім. С. Людкевича, народний артист України
- 6 60 років тому народилася **Майя ГАРБУЗЮК** (1965-2023), театрознавиця, доктор мистецтвознавства, член Національної спілки театральних діячів України, дійсний член НТШ
- 8 85 років тому (1940) Історичний музей Львова і Національний музей ім. Яна III було об'єднано в одну установу – Львівський державний республіканський історичний музей (нині – Львівський історичний музей)
- 85 років (1940) з часу створення Державного краєзнавчого музею «Дрогобиччина»
 - 85 років (1940) з часу створення у Львові обласної бібліотеки для дорослих (нині – КЗ ЛОР «Львівська обласна універсальна наукова бібліотека»)
- 9 85 років (1940) з часу створення Львівської обласної бібліотеки для дітей
- 12 160 років тому народилася **Софія ОКУНЕВСЬКА-МОРАЧЕВ-СЬКА** (1865-1926), перша жінка-лікарка в Австро-Угорщині, вчителька, письменниця, громадська діячка, укладачка словника української медичної термінології, учасниця феміністичного руху в Західній Україні
- 14 70 років тому народився **Володимир ОДРЕХІВСЬКИЙ** (1955), скульптор, педагог, мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства, ректор Львівської національної академії мистецтв (2016-2021), іноземний член Польської академії мистецтв і наук, народний художник України
- **50 років** тому народився **Святослав ВАКАРЧУК** (1975), музикант, співак, композитор, лідер гурту «Океан Ельзи»,

кандидат фізико-математичних наук, народний депутат України VI і IX скликань, голова партії «Голос», волонтер, лауреат премії ім. В. Стуса, почесний громадянин Києва та Львова, заслужений артист України

- 15 50 років тому народився **Богдан БОГАЧ (1975)**, співак вокальної формації «Піккардійська терція», заслужений артист України, лауреат Шевченківської премії (у складі формації)
- 16 130 років тому народився **Тодось (Теодосій) ОСЬМАЧКА (1895-1962)**, письменник, перекладач, репресований (*Всеукр.*)
- 100 років тому народився **Володимир АРКУШЕНКО (1925-1977)**, актор Львівського драматичного театру ім. М. Заньковецької (нині – Львівський національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької), народний артист України
- 17 140 років тому народився **Семен МАГАЛЯС (1885-1978)**, один із засновників УВО, співорганізатор Державного секретаріату військових справ ЗУНР, сотник армії УНР, начальник закордонного відділу Головного управління генштабу армії УНР
- 18 145 років тому народився **Микола ХМІЛЬОВСЬКИЙ (1880-1963)**, священник УГКЦ, військовий капелан УГА, радник Митрополичої консисторії УГКЦ, член УГВР, репресований
- 105 років тому народився **Іван-Павло II (1920-2005)**, Папа Римський, святий католицької церкви, канонізований; поет, драматург, поліглот, педагог, філософ історії, феноменолог
- 20 95 років тому народилася **Стефанія ПАВЛИШИН (1930-2021)**, професор Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, музикознавиця, почесний академік Національної академії мистецтв України, дійсний член НТШ
- 21 130 років тому народився **Епіфаній (Никифор) ДРОВНЯК (1895-1968)**, художник-примітивіст лемківського походження, митець-самоук, сповідував християнську філософію: біблійна тема – одна з провідних у його малярстві
- 120 років тому народився **Юліан РЕДЬКО (1905-1993)**, письменник, перекладач, мовознавець, фахівець з української антропонімії, доктор філологічних наук, почесний член НТШ
- 23 75 років тому (1950) на базі стаціонару Львівського науково-дослідного інституту охорони материнства і дитинства відкрито дитячу лікарню ОХМАТДИТ
- 35 років тому (1990) в родинному будинку Євгена Коновальця, що в с. Зашків Жовківського (нині – Львівського) району, з ініціативи

Товариства української мови відкрито історико-меморіальний музей його імені, який функціонував на громадських засадах. З 1 березня 1993 р. музей отримав статус державного і став відділом Львівського історичного музею

- 25** 145 років тому народився **Володимир БАЧИНСЬКИЙ** (1880-1927), громадсько-політичний діяч, редактор, видавець, адвокат, член товариства «Просвіта», організатор Української національно-демократичної партії
- 140 років тому народилася **Матір Моніка** (Марія Теодорович-Полянська), ЧСВВ (1885-1951), релігійна діячка, слуга Божа Греко-католицької церкви, настоятелька Словітського монастиря, ігуменя монастиря сестер-василіянок у селищі Журавне. Репресована
- 27** 155 років тому народився **Володимир ОХРИМОВИЧ** (1870-1931), правник, етнограф, публіцист, голова Народної трудової партії, професор Українського таємного університету у Львові, дійсний член НТШ
- 28** 185 років тому народився **Омелян ПАРТИЦЬКИЙ** (1840-1895), мовознавець, історик, педагог, етнограф, редактор, видавець, співзасновник товариства «Просвіта»
- 90 років тому народився **Петро БІЛОНІЖКА** (1925), науковець у галузі мінералогії та геохімії, історії науки, доцент Львівського національного університету ім. І. Франка, почесний член Українського мінералогічного товариства, дійсний член НТШ
- 30** 110 років тому народився **Богдан ВЕСОЛОВСЬКИЙ** («Бонді») (1915-1971), композитор, який увійшов в історію музичного Львова як композитор легкого жанру, акордеоніст, співак джаз-капели Леоніда Яблонського у Львові «Ябцьо-джаз»

Цього місяця виповнюється

210 років тому народився **Степан КАЧАЛА** (1815-1888), священник УГКЦ, посол до Галицького крайового сейму і до Австрійського парламенту, журналіст, історик, захисник прав українців в Галичині

ЧЕРВЕНЬ

5 150 років тому народилася **Ольга БАЧИНСЬКА** (1875-1951), діячка громадського та кооперативного руху, учасниця товариств «Міщанська бесіда», «Рідна школа», «Просвіта», «Пласт», «Сільський господар», кооперативу жінок-швачок «Труд»; голова «Союзу українок», перша українська жінка Галичини, яка очолювала важливу економічну установу і була

обрана до дирекції «Маслосоюзу»; колекціонерка та дослідниця народної вишивки, етнографиня, музейниця

- 100 років тому народився **Микола ПЛАВ'ЮК (1925-2012)**, політичний та громадський діяч, останній Президент УНР у вигнанні, голова ОУН, борець за незалежність України у ХХ столітті (*Всеукр.*)
- 7 минає рік з часу смерті **Василя ХОМИНА (1934-2024)**, зв'язкового УПА, члена Бориславської станиці ОУН-УПА ім. Нечая та Всеукраїнського братства ОУН-УПА ім. генерала Р. Шухевича
- 8 170 років тому народилася **Наталія КОБРИНСЬКА (1855-1920)**, письменниця, журналістка, громадська діячка, учасниця феміністичного руху (*Всеукр.*)
- 11 60 років тому народилася **Наталія РОМАНЮК (1965)**, співачка (сопрано), солістка Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької, заслужена артистка України
- 12 200 років тому народився **Антоній ШНАЙДЕР (1825-1880)**, краєзнавець, етнограф, історик, колекціонер, археолог
- 16 100 років тому народилася **Марія ВАЛЬО (1925-2011)**, бібліограф, книгознавиця, літературознавиця, наукова співробітниця відділу наукової бібліографії Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника, дійсний член НТШ
- 90 років тому народився **Нестор БИБЛЮК (1935-2022)**, професор, завідувач кафедри лісових машин і гідравліки Національного лісотехнічного університету України, відмінник освіти України, дійсний член НТШ
- 17 95 років тому народився **Михайло ГОРИНЬ (1930-2013)**, багаторічний політв'язень, дисидент, правозахисник, народний депутат України І скликання, почесний голова Республіканської партії
- 18 175 років тому народився **Іван ЧАПЕЛЬСЬКИЙ (1850-1919)**, священник УГКЦ, педагог, голова Українського педагогічного товариства, редактор, видавець
- 21(28?) 135 років тому народився **Петро ФРАНКО (1890-1941)**, письменник, педагог, науковець-хімік, військовий льотчик УГА, співзасновник «Пласту», член НТШ, син І. Франка
- 125 років тому народилася **Катерина ГРУШЕВСЬКА (1900-1943)**, етнографиня, етносоціологиня, фольклористка, перекладачка,

культурологиня, редакторка, член товариства «Просвіта», дійсний член НТШ

- 110 років тому народився **Карл МІКЛЬОШ** (1915-2003), футболіст, суддя і футбольний функціонер, голова федерації футболу Львівщини, начальник клубу «Карпати», президент клубу, заслужений тренер України, ініціатор перейменування львівського стадіону «Дружба» на «Україна», почесний громадянин Львова
- 105 років тому народилася **Ольга ІЛЬКІВ** (1920-1921), політв'язень, членкиня «Пласту», ОУН, зв'язкова головнокомандувача УПА Р. Шухевича, поетеса, громадська діячка
- 22 **200 років тому народився граф Володимир ДІДУШИЦЬКИЙ** (1825-1899), меценат, колекціонер, природознавець, зоолог, орнітолог, власник і фундатор Природознавчого музею у Львові, власник маєтку в с. Пеняки Бродівського району, засновник першого заповідника на території сучасної України «Пам'ятка Пеняцька», почесний громадянин Львова
- 70 років тому народився **Степан ТАРАСОВИЧ** (1955-2023), оперний співак (баритон), соліст Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької
- **50 років тому народився Василь КМЕТЬ** (1975), історик-медієвіст, архівіст, доцент Львівського національного університету ім. І. Франка, колишній директор наукової бібліотеки цього закладу, нині – директор Львівської муніципальної бібліотеки
- 25 **85 років тому народився Тарас ЛЕВКІВ** (1940), живописець, графік, кераміст, завідувач відділу художньої кераміки Львівського фахового коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша, член Національної спілки художників України, заслужений діяч мистецтв України, депутат Львівської облради І демократичного скликання
- 28 **85 років тому народився Богдан ГНИДЬ** (1940-2004), співак (бас), перекладач, історик вокального мистецтва, педагог, професор, заслужений артист України

ЛИПЕНЬ

- 1 **135 років тому народився Іван ТАТАРИНСЬКИЙ** (1890-1941), священник УГКЦ. Збудував читальню, Народний дім, заснував кооператив «Єдність» і церковний хор у с. Гаї Дітковецькі Бродівського (нині – Золочівського) р-ну. Репресований

- 35 років тому (1990) вийшов перший номер газети «За вільну Україну»
- 2 120 років тому народився **Роман ЧАЙКОВСЬКИЙ** (літ. псевдонім Роман Ольгович) (1905-1994), священник УГКЦ, громадсько-політичний діяч, поет, журналіст, член Союзу української націоналістичної молоді, УВО (з 1928), ОУН. Підтримував зв'язки з Д. Донцовим, І. Гриньохом, Р. Шухевичем, С. Бандерою. Засуджений за зв'язки з підпіллям ОУН у 1950 р. на 25 років таборів за антирадянську діяльність. Репресований. Автор мотто Декалогу українського націоналіста «Я Дух одвічної стихії...»
- 15 145 років тому народився **Богдан БАРВІНСЬКИЙ** (1880-1958), історик, бібліограф, архівіст, педагог, доктор філософії, журналіст, дійсний член НТШ
- 16 35 років тому (1990) Верховна Рада України проголосила Декларацію про державний суверенітет України
- 19 минає рік з часу загибелі **Ірини ФАРІОН** (1964-2024), мовознавиці, педагога, науковця, доктора філологічних наук, професора, політичної та громадської діячки, народного депутата України VII скликання, члена політради ВО «Свобода»
- 23 80 років тому народився **Юрій БОБАЛО** (1945), учений у галузі радіотехніки, професор, ректор Національного університету «Львівська політехніка», заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, дійсний член НТШ
- 24 120 років тому народився **Анатоль КУРДИДИК** (1905-2001), письменник, журналіст, упорядник книжок, громадський діяч
- 27 145 років тому народився **Володимир ГУРКЕВИЧ** (1880-1937), адвокат, редактор, публіцист, краєзнавець, засновник музею «Бойківщина» у Самборі, організатор філій товариств «Просвіта» і «Січ», член бойової управи УСС
- 28 160 років тому народився **Володимир КАЛЬБА** (1865-1912), священник УГКЦ, член товариств «Просвіта», «Народна торгівля», «Дністер», «Сокіл», «Рідна школа» та ін., які підтримував матеріально; засновник і фундатор гімназій у Рогатині, Яворові та Буську; голова фонду спорудження пам'ятника М. Шашкевичу, ініціатор створення товариства ім. М. Шашкевича в Золочеві
- 29 160 років тому народився **Андрей ШЕПТИЦЬКИЙ** (1865-1944), предстоятель УГКЦ, митрополит Галицький, архієпископ Львівський (1901-1944), єпископ Станіславівський (1899-1900); доктор права (1888) і богослов'я (1894), видавець, редактор,

публіцист, меценат, дійсний член НТШ. Один з найвидатніших провідників української церкви й національного руху першої половини ХХ ст.

- 30 130 років тому (1895) у Львові відбулося відкриття Музею етнографії НТШ, який у 1951 р. разом з Міським музеєм мистецького промислу увійшов до складу Державного музею етнографії та художнього промислу АН УРСР (нині – Музей етнографії та художнього промислу НАН України)

СЕРПЕНЬ

- 1 110 років тому народилася **Лідія МАК-ТИМОШЕНКО** (творчий псевдонім – Лариса Мурович) (1915-2002), поетеса, перекладачка, діячка ОУН, журналістка, педагог, учасниця об'єднання українських письменників у діаспорі «Слово» (*Всеукр.*)
- 35 років тому (1990) у Червонограді (нині – Шептицький) демонтували пам'ятник Леніну, що стало поштовхом до знесення монументів «вождю» і в інших містах Західної України
- 7 155 років тому народився **Осип КУРИЛАС** (1870-1951), живописець, графік, очільник мистецького відділу пресової квартири легіону УСС
- 9 **100 років тому народився Любомир ПОЛЮГА** (псевдо «Богдан») (1925-2016), лікар-педіатр, член ОУН-УПА, особистий охоронець Р. Шухевича, політв'язень
- 11 35 років тому (1990) відбулося відкриття медичного музею-архіву М. Панчишина (нині – Музей історії медицини Галичини ім. Мар'яна Панчишина), медика, педагога, громадського діяча
- 12 85 років тому народився **Роман ХОРКАВИЙ** (1940-2021), письменник, перекладач, художник, мистецтвознавець, шістдесятник, член Національної спілки письменників України
- 13 140 років тому народився **Євген НАГІРНИЙ** (1885-1951), архітектор, член Українського технічного товариства, голова спортивного товариства «Україна» (1936)
- 14 135 років тому народився **Йосиф ОСТАШЕВСЬКИЙ** (1890-1948), священник УГКЦ, релігійний і громадський діяч, публіцист, декан Винниківський (1935-1946). Репресований. З 2001 р. триває беатифікаційний процес прилучення його до лику блаженних
- 16 **100 років тому народився Ярослав КЛИМКОВИЧ** (1925-1948), поет, музикант, композитор, вояк дивізії «Галичина»
- 20 160 років тому народився **Олекса БОБИКЕВИЧ** (1865-1902), священник УГКЦ, письменник, політик, педагог, видавець,

організатор кооперативного руху, голова «Просвіти» в Стрию, співзасновник товариства «Міщанська бесіда» і хорового товариства «Стрийський Боян»

- 21** 115 років тому народився **Дмитро БЛАЖЕЙОВСЬКИЙ** (1910-2011), священник УГКЦ, історик, митець (автор вишиваних ікон і церковних хоругв). Відкрив у Львові власний Музей вишиваних ікон
- 29** 150 років тому народився **Льонгин ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ** (1875-1950), адвокат, політик, дипломат, публіцист, видавець, редактор, заступник міністра внутрішніх справ УНР (1919), представник уряду ЗУНР у США (1920-1921)

ВЕРЕСЕНЬ

- 1** 100 років тому народився **Ігор ЮХНОВСЬКИЙ** (1925-1924), фізик-теоретик, професор, академік НАН України, почесний директор Інституту фізики конденсованих систем НАН України; співзасновник та виконувач обов'язків голови Українського інституту національної пам'яті, дійсний член НТШ; народний депутат України I-IV скликань; почесний громадянин Львова, Герой України
- 90 років тому народився **Зеновій ФЛІНТА** (1935-1988), живописець, графік, кераміст, заслужений художник України
- 2** 160 років тому народився **Андрій АНДРЕЙЧИН** (1865-1914), друкар-літограф, художник-гравер, видавець
- 85 років тому народився **Богдан СОРОКА** (1940-2015), графік, перший завідувач кафедри промислової графіки Львівської національної академії мистецтв, син членів ОУН, політв'язнів Катерини Зарицької і Михайла Сороки
- 6** 135 років тому народився **Северин ЛЕВИЦЬКИЙ** (1890-1962), військовий і пластовий діяч, педагог, чотар легіону УСС, учасник підготовки Листопадового чину
- 65 років тому народився **Ігор ГУРГУЛА** (1960), письменник, публіцист, редактор, видавець, лауреат літературних премій «Благовіст», ім. Ірини Вільде, ім. В. Юхимовича, ім. Б. Лепкого, ім. М. Томенка, міжнародних премій ім. П. Куліша та ім. В. Винниченка
- 9** 145 років тому народився **Августин ДОМБРОВСЬКИЙ** (1880-1979), педагог, редактор, організатор філій товариств «Сільський господар», «Взаємна поміч українського вчительства» у селах

Галичини, автор підручників «Український буквар для 1-го класу», «Рідне слово: буквар для неграмотних», читанок

- 14** 35 років тому (1990) у Львові демонтовано пам'ятник Леніну
- 15** 35 років тому (1990) у Львові встановлено пам'ятник Маркіяну Шашкевичу на місці зруйнованої греко-католицької семінарії, в якій навчався Шашкевич, поруч із дзвіницею церкви святого Духа. Нині – музей-заповідник «Русалка Дністрова», відділ Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького
- 16** 140 років тому народився **Володимир КОБІЛЬНИК** (1885-1937), лікар, археолог, етнограф, член Українського лікарського товариства, воїн УГА, активний член «Пласту», «Сокола», «Лугу», співзасновник журналу «Літопис Бойківщини»
- 17** 90 років тому народилася **Тамара ДІДИК** (1935-2023), оперна співачка (лірико-драматичне сопрано), солістка Львівського академічного театру опери та балету ім. І. Франка (нині – Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької), педагог, народна артистка України
- 18** 85 років тому народилася **Зоряна РОМОВСЬКА** (1940), науковиця, політик, професор Львівського національного університету ім. І. Франка, заслужена юристка України; депутат Верховної Ради України III скликання
- 20 вересня – 9 жовтня** 370 років (1655) з часу перемоги гетьмана Богдана Хмельницького над поляками під Городком
- 20** 55 років тому народилася **Дара КОРНІЙ** (Мирослава Замойська) (1970), письменниця, журналістка, лауреатка премій «Коронація слова» та ім. Лесі Українки
- 25** 70 років тому народився **Юрій ІВАНІВ** (1955), лікар-кардіолог, професор кафедри променевої діагностики Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького
- 29** 180 років тому народився **Іван КАРПЕНКО-КАРИЙ** (справжнє прізвище Тобілевич) (1845-1907), письменник, драматург, актор, режисер (*Всеукра.*)
- 30** 190 років тому народився **Федір ЗАРЕВИЧ** (1835-1879), письменник, журналіст, редактор, засновник української періодики в Галичині

Цього місяця виповнюється

35 років (1990) з часу заснування театру-студії естрадних мініатюр «І люди, і ляльки» у Львові (нині – Львівський академічний театр «І люди, і ляльки»)

ЖОВТЕНЬ

- 1** 155 років тому народився **Володимир ГЕРАСИМОВИЧ** (1870-1940), священник УГКЦ, письменник, автор фольклорно-етнографічної розвідки «Народні звичаї, обряди та пісні в селі Крехові Жовківського повіту», перекладач, член товариства «Просвіта»
- **100 років тому народилася Марія САВЧИН** (псевдо «Марічка») (1925-2013), діячка ОУН, лицарка Бронзового Хреста Заслуги УПА
- 2** 160 років тому народився **Денис СІЧИНСЬКИЙ** (1865-1909), композитор, хоровий диригент товариства «Боян» у Львові, автор музики до маршу «Не пора» на вірші І. Франка
- 3** **125 років тому народився Олександр БІЛИНСЬКИЙ** (1900-1946), лікар, воїн легіону УСС
- 9** 185 років тому народився **Денис КУЛАЧКОВСЬКИЙ** (1840-1918), правник, депутат Галицького крайового сейму, виступав за відкриття шкіл з українською мовою навчання, член «Руської ради»
- 155 років тому народився **Петро КОРДУБА** (1870-1944), священник УГКЦ, парох с. Містки Пустомитівського р-ну, де організував товариство «Сокіл», створив церковне братство «Апостольська молитва», опікувався читальнею товариства «Просвіта», «Сільський господар», «Луг», «Рідна школа». Репресований
- 10** 90 років тому народився **Орест КУРАШ** (1935-2006), головний хормейстер Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької, заслужений діяч мистецтв України
- 85 років (1940) з дня заснування Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка
- 14** 20 років (2005) з часу відкриття у Львові Музею пивоваріння, після реконструкції – єдиного сучасного музейно-культурного комплексу пивної історії в Україні «Львіварня»
- 15** 130 років тому народився **Володимир ГЖИЦЬКИЙ** (1895-1973), письменник, публіцист, перекладач, мемуарист, поручник УГА. Репресований
- 18** 180 років тому народився **Юліан МЕДВЕДСЬКИЙ** (1845-1918), професор геології, мінералогії, ректор Політехнічної школи (нині – Національний університет «Львівська політехніка») у 1879-1880, 1884-1885 і 1887-1888 н. р., член НТШ

- 22** 70 років тому народилася **Ірина ВОЛИЦЬКА** (1955), театрознавиця, режисерка, етнографиня, кандидат мистецтвознавства, лауреатка театральної премії ім. Леся Курбаса та обласної премії ім. Б. Романицького, співзасновниця творчої майстерні «Театр у кошику», заслужений діяч мистецтв України
- 24** 140 років тому (1885) з часу заснування у Львові української політичної організації галицьких народовців «Народна рада» на противагу опанованій москвофілами «Руській раді». Першим головою був Олександр Огоновський
- 28** 120 років тому народився **Роман-Осип БІДА** (псевдо «Гордон») (1905-1942), бойовий референт крайової команди УВО, діяч ОУН, активіст ОУН(м)
- 30** 130 років тому народився **Лука ЛУЦІВ** (1895-1984), доктор філософії, літературознавець, журналіст, стрілець легіону УСС, член УГА, член НТШ
- **100 років тому народилася Ірина САВИЦЬКА (КОЗАК)** (псевдо «Бистра») (1925-2015), діячка ОУН, заступниця референта УЧХ крайового проводу ОУН ЗУЗ, зв'язкова Романа Шухевича. Лицарка Бронзового Хреста Заслуги УПА

ЛИСТОПАД

- 1** 180 років тому народився **Зигмунт Кароль ГОРАЗДОВСЬКИЙ** (1845-1920), галицький священник, засновник згромадження сестер святого Йосифа. Католицький святий, зарахований до блаженних Папою Іваном Павлом II, канонізований Папою Бенедиктом XVI
- 30 років тому народився **Дмитро КОЦЮБАЙЛО** (позивний «Да Вінчі») (1995-2023), військовослужбовець, учасник російсько-української війни, Герой України (*Всеукр.*)
- 2** 75 років тому народилася **Марія ГАБЛЕВИЧ** (1950), перекладачка, літературознавиця, член Національної спілки письменників України, лауреатка премій ім. М. Рильського, часопису «Літературний Львів», дійсний член НТШ
- 3** 140 років тому народився **Діонісій ГОЛОВЕЦЬКИЙ** (1885-1961), священник УГКЦ, василіянин, знавець церковного права, письменник, педагог, ректор Української папської колегії св. Йосафата в Римі, виконувач обов'язків протоархімандрита василіянського чину св. Йосафата
- 65 років тому (1960) у Львові засновано Інститут біології тварин НААН України

- 4 130 років тому народився **Василь-Дмитро КУЧАБСЬКИЙ** (1895-1971), історик, політик, публіцист, комендант сотні Українських січових стрільців, автор перших українських підручників з військової справи, дійсний член НТШ
- 5 70 років тому народився **Михайло ГЛУШКО** (1955-2024), професор кафедри етнології Львівського національного університету ім. І. Франка, етнограф, історик, фольклорист, дійсний член НТШ
- 6 **100 років тому народився Микола ПЕТРЕНКО** (1925-2020), письменник, публіцист, лауреат премій ім. П. Тичини, Ю. Яновського, М. Шашкевича, Б. Лепкого, Ірини Вільде, Д. Нитченка, Р. Федоріва, журналу «Березіль», Міжнародної літературної премії ім. Г. Сковороди, переможець 1-го міжнародного поетичного конкурсу «Чатує в століттях Чернеча Гора», дипломант Всеукраїнського літературного конкурсу рукописів прози «Крилатий Лев», член Національної спілки письменників України, заслужений діяч мистецтв України, кавалер ордена Ярослава Мудрого V ступеня
- 7 85 років тому народився **Роман ВІТОШИНСЬКИЙ** (1940-2019), співак (ліричний тенор), соліст Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької, народний артист України
- 13 **150 років тому народився Михайло МОЧУЛЬСЬКИЙ** (1875-1940), правник, перекладач, літературознавець, літературний критик, письменник, дійсний член НТШ
- 14 90 років тому народився **Олег ШАБЛІЙ** (1935-2023), географ, завідувач кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету ім. І. Франка, заслужений діяч науки і техніки України, заслужений професор, академік Академії вищої школи України, дійсний член НТШ
- 15 135 років тому народився **Альфред БІЗАНЦ** (1890-1951), підполковник УГА, полковник Армії УНР, очільник військової управи «Галичина». Репресований
- 16 **150 років тому народився Іван ЛЕВИЦЬКИЙ** (1875-1938), композитор, скрипаль, хоровий диригент, музичний педагог, професор Вищого музичного інституту (нині – Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка)
- 18 135 років тому народився **Петро ВЕРГУН** (1890-1957), священник УГКЦ. Репресований, беатифікований Папою Іваном Павлом II

- 19** 150 років тому народилася Катря ГРИНЕВИЧЕВА (справжні ім'я та прізвище Катерина Гриневич) (1875-1947), письменниця, редакторка, видавець, освітянка, очільниця «Союзу українок»
- 130 років тому народився Степан МАСЛЯК (1895-1960), письменник, перекладач, педагог
 - 130 років тому народився Михайло СКОРИК (1895-1981), історик, етнолог, філолог, етнограф, фольклорист, доктор філософії, письменник, педагог, директор Самбірської гімназії, співзасновник культурно-просвітницького товариства «Бойківщина» й однойменного музею в Самборі
- 20** 130 років тому народився Євген-Михайло ЗИБЛІКЕВИЧ (1895-1987), редактор, журналіст, сотник корпусу січових стрільців армії УНР, окружний комендант УВО, президент Східно-європейського дослідного інституту ім. В. Липинського
- 21** 120 років тому народився Богдан ТЕСЛЮК (1905-1956), лікар дивізії «Галичина»
- 85 років тому народився Роман ДІДУЛА (1940-2022), прозаїк, гуморист, лауреат обласної премії ім. Б. Лепкого та премії Національної спілки письменників України ім. Остапа Вишні
- 23** 115 років тому народився Микола ЛЕБІДЬ (1910-1998), один із лідерів ОУН-УПА, учасник III Надзвичайного Великого збору ОУН(б), заступник Степана Бандери
- 24** 135 років тому народився Володимир БІЛОЗОР (1890-1969), польовий курінний лікар легіону УСС, учасник бою на Маківці, керівник відділу здоров'я військової управи дивізії «Галичина»
- 65 років тому народився Борис-Андрій ГУДЗЯК (1960), єпископ УГКЦ, провідний науковець у галузі церковної історії, президент УКУ, член «Пласту», дійсний член НТШ, член Українського ПЕН
- 25** 155 років тому народився Микола ЗАЯЧКІВСЬКИЙ (1870-1938), підприємець, економіст, громадський та кооперативний діяч, меценат
- 100 років тому народився Юрій БЕДЗИК (1925-2008), письменник, драматург (*Всеукр.*)
- 26** 120 років тому народився Ніл ХАСЕВИЧ (1905-1952), художник, політичний діяч, підпільник, воїн УПА, борець за незалежність України у ХХ столітті (*Всеукр.*)
- 100 років тому народився Опанас ЗАЛИВАХА (1925-2007), живописець, графік, скульптор, громадський діяч, політв'язень радянського режиму (*Всеукр.*)

- 27 85 років тому народився **Богдан КОЗАК** (1940-2024), актор, режисер Львівського національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької, народний артист України, лауреат Шевченківської премії, академік Національної академії мистецтв України, дійсний член НТШ
- 85 років тому народилася **Марія ПРОКОПЕЦЬ** (1940-2021), письменниця, педагог, член Всеукраїнського літературного об'єднання «Письменники Бойківщини», лауреатка літературної премії ім. М. Утриска, нагороджена орденом Ольги III ст.

ГРУДЕНЬ

- 6 85 років тому народилася **Ірина КАЛИНЕЦЬ** (1940-2012), філолог, письменниця, член Національної спілки письменників України, правозахисниця-шістдесятниця, політв'язень, депутат Верховної Ради України I скликання
- 7 85 років тому народилася **Ганна КОС** (1940-2018), мистецтвознавиця, кандидат історичних наук, член Національної спілки художників України, засновниця і багаторічна директорка музею історії Львівської політехніки
- 9 110 років тому народився **Володимир ЯРЕМА** (Димитрій) (1915-2000), патріарх Київський і всієї України Української автокефальної православної церкви; настоятель церкви Петра і Павла УАПЦ у Львові
- 100 років тому народився **Василь РОМАНЮК** (Володимир) (1925-1995), патріарх Київський і всієї Руси-України Української Православної Церкви Київського патріархату, церковний діяч, богослов, член Української Гельсінської групи, політв'язень радянського режиму. *Борець за незалежність України у ХХ столітті (Всеукр.)*
- 10 150 років тому народився **Данило РОЗДОЛЬСЬКИЙ** (1875-1902), священник УГКЦ, композитор, автор церковної музики для чоловічого хору а капела «Сонце заходить» на вірші Т. Шевченка; парох церкви у с. Сихів (нині – у межах Львова)
- 85 років тому народився **Микола КАЦАЛ** (1940-2016), засновник, художній керівник і головний диригент чоловічої хорової капели «Дударик» (нині – Львівська національна академічна чоловіча хорова капела «Дударик»), лауреат Шевченківської премії, народний артист України, почесний громадянин Львова

- 11** 165 років тому народився **Андрій КОС** (псевдонім Іван Залізник) (1860-1918), громадсько-політичний діяч, правник, публіцист, видавець, депутат австрійського парламенту
- 135 років тому народився **Микола МАТІЇВ-МЕЛЬНИК** (1890-1947), письменник, журналіст, викладач, автор стрілецької поезії, воїн легіону УСС. 30 червня 1941 року саме він зачитав Акт про відновлення Української держави по Львівському радіо
- 12** 135 років тому народився **Андрій МЕЛЬНИК** (1890-1964), військовий і політичний діяч, полковник армії УНР, організатор формації січових стрільців у Києві, співорганізатор УВО, голова Проводу ОУН, в'язень німецьких концтаборів
- 18** 145 років тому народилася **Северина КАБАРІВСЬКА** (1880-1929), письменниця, публіцистка, педагог, одна зі засновниць товариств «Рідна школа», «Сокіл», «Кружок жінок», господарських курсів
- 19 (20.11?) 100 років** тому народився **Михайло ХУДАШ (1925-2011)**, мовознавець, доктор філологічних наук, дослідник українських писемних пам'яток XVI-XVII ст.
- 90 років тому народився **Микола АНДРУЩЕНКО** (1935), живописець, професор кафедри монументального живопису Львівської національної академії мистецтв, народний художник України
- 21-23** 35 років тому (1990) у Львові відбулася перша Всеукраїнська конференція відродженого «Союзу українок»
- 22** 140 років тому народився **Володимир ГРИЦАЙ** (1885-1976), священник УГКЦ, секретар митрополита Андрея Шептицького. Репресований
- 25** 130 років тому народився **Григорій ВЕРЬОВКА** (1895-1864), композитор, хоровий диригент, педагог (*Всеукр.*)
- 27** 145 років тому народився **Вітольд ДОЛИНСЬКИЙ** (1880-1955), архітектор, живописець, історик мистецтва
- 29** 160 років тому народився **Володимир ДЕЦИКЕВИЧ** (1865-1946), віцепрезидент Галицького намісництва у Львові, голова кураторії Національного музею у Львові, дійсний член НТШ
- 115 років тому народився **Микола ПРИСТАЙ** (1910-2009), священник УГКЦ, викладач Львівської духовної семінарії, директор семінарійної бібліотеки. Репресований
- 31** 180 років тому народився **Сильвестр ЛЕПКИЙ** (1845-1901), священник, письменник, громадсько-політичний і культурний діяч

ЦЬОГО РОКУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ

- 995 років** (1030) з часу першої згадки про м. Белз (Червоноградський р-н)
- 755 років** тому (1270) у Львові збудовано найстаріший з існуючих костелів – св. Іоанна Хрестителя
- 755 років** тому (1270) у Львові осіли вірмени
- 685 років** тому (1340) німецька громада Львова заклала костел Непорочного Зачаття Марії Сніжної (нині – храм Матері Божої Неустанної помочі)
- 665 років** тому (1360) з часу першої згадки про м. Угнів (Червоноградський р-н)
- 660 років** (1365) з часу першої згадки про с. Зимна Вода (у 1946-1989 рр. – Водяне) (Львівський р-н)
- 655 років** (1370) з часу спорудження у Львові Вірменської церкви
- 655 років** (1370) з часу першої писемної згадки про м. Яричів (з 1563 р. – селище Новий Яричів) (Львівський р-н)
- 640 років** (1385) з часу першої згадки про м. Стрий
- 580 років** тому (1445) у Львові на площі Ринок почала діяти аптека Василя Русина
- 575 років** тому народився **Юрій ДРОГОБИЧ** (1450-1494), науковець епохи Відродження, освітній діяч, поет, філософ, астроном та астролог, доктор медицини та філософії, ректор Болонського університету медицини і вільних мистецтв, професор Ягеллонського університету в Кракові
- 570 років** (1455) з часу першої згадки про м. Рава-Руська (Львівський р-н)
- 475 років** тому народився **Памво БЕРИНДА** (бл. 1550-1632), енциклопедист, мовознавець, письменник, друкар, гравер, православний чернець, видатна постать культурно-освітнього руху України першої половини XVII ст.
- 475 років** тому народився **Іван ВИШЕНСЬКИЙ** (1550 – після 1621), релігійний і літературний діяч раннього нового часу, православний монах, письменник-полеміст консервативного, ортодоксального напрямку
- 435 років** (1590) з часу заснування папірні в с. Лівчиці (Львівський р-н)
- 425 років** тому народився **Микола ПЕТРАХНОВИЧ** (бл. 1600 – після 1666), іконописець
- 425 років** тому (1600) у Брюховичах збудовано міську папірню, що виробляла папір для потреб львівського магістрату
- 395 років** тому (1630) коштом Ельжбети Сенявської збудовано костел св. Петра та Павла Апостолів ордена єзуїтів (нині – церква Львівської архієпархії УГКЦ, т. зв. Гарнізонний храм)
- 390 років** (1635) з часу написання львівським художником Миколою Петрахновичем ікони Богородиці з Дітям – пам'ятки львівської художньої школи

- 385 років** (1640) з часу побудови замку в Підгірцях (Золочівський р-н) – пам'ятки архітектури пізнього Відродження
- 385 років** тому народився **Юрій-Франц КУЛЬЧИЦЬКИЙ** (1640-1694), шляхтич гербу Сас, купець, перекладач, герой оборони Відня, власник однієї з перших віденських кав'ярень
- 335 років** (1690) з часу заснування у Жовкві першої в Україні єврейської друкарні
- 295 років** (1730) з часу заснування дендропарку в с. Оброшине (Львівський р-н)
- 280 років** тому народився **Лука ДОЛИНСЬКИЙ** (1745-1824), іконописець, монументаліст, представник пізнього українського бароко, рококо та класицизму
- 250 років** тому (15.06.1775) російська імперська армія зруйнувала Запорізьку Січ
- 250 років** тому (1775) військовий фармацевт Вільгельм Наторп на площі Ринок у Львові відкрив аптеку «Під чорним орлом», яка в 1966 р. була реорганізована в аптеку-музей історії фармації
- 240 років** тому (1785) з часу створення у Львові загальнодоступної лікарні з трьох відділів: хірургічного, пологового і для душевнохворих (нині – головний корпус обласної клінічної лікарні на вул. Чернігівській)
- 215 років** тому народився **Лев ТРЕЩАКІВСЬКИЙ** (1810-1874), священник УГКЦ, діяч Головної Руської ради, учасник Собору руських учених 1848 р., член-засновник «Галицько-Руської Матиці», посол до Галицького крайового сейму
- 190 років** (1835) з початку дослідження львівським аптекарем і хіміком Теодором Торосевичем складу мінеральних вод трускавецьких джерел «Фердинанд», «Маруся», «Нафта»
- 190 років** тому (1835) на Княжій і Замковій горах у Львові закладено парк «Високий Замок»
- 185 років** тому (1840) у Львові відкрили «Першу християнську захоронку для малих дітей» – дитсадок (на нинішній вул. Кониського, 2)
- 180 років** (1845) з часу відкриття у Львові першої в Європі спеціалізованої дитячої лікарні св. Софії
- 155 років** (1870) з часу заснування Природничого музею у Львові – одного з найстаріших і найбагатших за науковими природничими фондами серед музеїв Європи, заснованого графом Володимиром Дідушицьким, меценатом-природознавцем (нині – Державний природознавчий музей НАН України)
- 155 років** (1870) з часу заснування Анатолем Вахнянином у Львові музично-хорового товариства «Горбан»
- 145 років** (1880) з часу виходу у Львові літературно-громадського журналу «Зоря», який був органом Літературного товариства ім. Т. Шевченка (згодом – НТШ)

- 145 років** з початку використання у Моршині мінеральних вод і грязей для лікування
- 140 років** (1885) з часу запровадження у Львові телефонного зв'язку
- 140 років** (1885) з часу заснування селища Жвирка (Червоноградський р-н)
- 140 років** (1885) з часу прокладення залізниці Сокаль – Рава-Руська
- 130 років** тому (1895) за сприяння Андрея Шептицького у Жовківському василіянському монастирі відкрилися видавництво та друкарня (нині – видавництво «Місіонер»)
- 125 років** тому (1900) споруджено пасаж Міколяша – наскрізний 120-метровий прохід між вулицями Коперніка та Крутою (нині – М. Вороного) з торговою галереєю, накритою ажурною заскленою металевою конструкцією (архітектори І. Левинський і А. Захаревич)
- 125 років** тому (1900) у Львові з ініціативи архітектора Василя Нагірного створено першу українську жіночу промислову спілку – школу кравецтва «Труд» (площа Ринок, 39)
- 120 років** (1905) з часу заснування Андреем Шептицьким Національного музею у Львові як приватної фундації
- 120 років** (1905) з часу виходу першого номера журналу «Артистичний вісник», присвяченого образотворчому мистецтву, музиці і театру, який виходив за редакцією І. Труша і С. Людкевича
- 115 років** (1910) з часу заснування Українського лікарського товариства у Львові – першої фахової організації лікарів-українців. Першим головою був директор «Народної лічниці» Є. Озаркевич
- 110 років** тому народилася **Володимира КОВАЛЮК** (1915-1941), член ОУН, засуджена на «Процесі 59-ти», розстріляна у Львові
- 100 років** (1925) з часу заснування руханково-спортивного товариства «Луг»; незмінний голова Р. Дашкевич
- 90 років** (1935) з часу виходу у Львові часопису «Жінка», друкованого органу «Союзу українок»
- 85 років** (1940) з часу заснування у Львові державної заслуженої академічної капели України «Трембіта» – лауреата Шевченківської премії
- 40 років** (1985) з часу створення Музею метрології та вимірювальної техніки при Львівському науково-виробничому центрі стандартизації, метрології та сертифікації
- 35 років** (1990) з часу створення Львівського обласного суспільно-культурного товариства «Холмщина»
- 30 років** (1995) з часу заснування львівської літературної видавничої агенції «Піраміда» (нині – багатопрофільне видавництво, засновник В. Гутковський)

ПАМ'ЯТНІ ДНІ, ДАТИ, СВЯТА, ПОДІЇ УКРАЇНИ

СІЧЕНЬ

- 1 Всесвітній день миру
- 12 День українського політв'язня
- 20 День Автономної Республіки Крим
 - День вшанування пам'яті захисників Донецького аеропорту
- 22 День Соборності України
- 24 День зовнішньої розвідки України
- 27 Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 29 День пам'яті Героїв Крут (1918)

ЛЮТИЙ

- 15 День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
- 16 День військового журналіста України
- 19 День державного герба України
- 20 День Героїв Небесної Сотні
- 21 Міжнародний день рідної мови
- 24 Початок війни росії проти України
- 26 День кримського спротиву російській окупації

БЕРЕЗЕНЬ

- 9-10 Шевченківські дні
- 14 День українського добровольця
- 25 День Служби безпеки України
- 26 День Національної гвардії України
- 27 Всесвітній день театру

КВІТЕНЬ

- 12 День працівників ракетно-космічної галузі України
 - Міжнародний день польоту людини в космос
- 17 День пожежної охорони
- 18 День пам'яток історії та культури
 - Міжнародний день пам'яток і визначних місць
- 20 День вдячності волонтерам
- 23 Всесвітній день книги й авторського права
- 26 Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську катастрофу
- 30 День прикордонника України

ТРАВЕНЬ

- 3 День міста Львова (*перша субота місяця*)
- 5 День фахівців цивільно-військового співробітництва ЗСУ
- 6 День піхоти
- 8 День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років
- 9 День Європи
- 11 День матері (*друга неділя місяця*)
- 12 Міжнародний день медичної сестри
- 15 Міжнародний день сім'ї
 - День вишиванки (*третій четвер місяця*)

- 17 День науки в Україні (*третя субота місяця*)
- 18 День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу
 - День резервіста України
 - Міжнародний день музеїв
 - День пам'яті жертв політичних репресій (*третя неділя місяця*)
- 23 День Героїв
 - День морської піхоти України
- 24 День слов'янської писемності і культури
- 28 Всеукраїнський день краєзнавства
- 29 Міжнародний день миротворців
- 31 День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження (*остання субота місяця*)

ЧЕРВЕНЬ

- 1 Міжнародний День захисту дітей
- 4 День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України
- 13 День звільнення Маріуполя від проросійських терористів (у 2014 році)
- 15 День батька (*третя неділя місяця*)
- 22 День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні
- 28 **День Конституції України**
- 29 День молодіжних та дитячих громадських організацій (*остання неділя місяця*)

ЛИПЕНЬ

- 4 День Національної поліції України
- 5 День звільнення Слов'янська від проросійських терористів (у 2014 році)
 - День звільнення Краматорська від проросійських терористів (у 2014 році)
- 6 День Військово-морських сил Збройних сил України (*перша неділя місяця*)
- 15 **День Української Державності**
 - День українських миротворців
- 28 День хрещення Київської Русі-України
- 29 День Сил спеціальних операцій Збройних сил України

СЕРПЕНЬ

- 3 День Повітряних сил Збройних сил України (*перша неділя місяця*)
- 8 День військ зв'язку
- 12 День молоді
- 23 День Державного Прапора України
- 24 **День Незалежності України**
- 29 День пам'яті захисників України
- 30 День авіації (*остання субота місяця*)

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 День знань
- 4 Над будинком Верховної Ради України 1991 року було піднято синьо-жовтий прапор
- 7 День воєнної розвідки України
- 14 День пам'яті українців – жертв примусового виселення з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944-1951 роках (*друга неділя місяця*)
 - День танкістів (*друга неділя місяця*)
- 17 День працівників цивільного захисту України (День рятувника)
- 21 День миру в Україні
- 22 День партизанської слави
- 30 Всеукраїнський день бібліотек

ЖОВТЕНЬ

- 1 День захисників і захисниць України
 - Свято Покрова Пресвятої Богородиці
 - День українського козацтва
 - Міжнародний день осіб похилого віку
 - День ветерана
- 5 День територіальної оборони України (*перша неділя місяця*)
 - День працівників освіти (*перша неділя місяця*)
- 27 День української писемності та мови
- 28 День визволення України від фашистських загарбників

ЛИСТОПАД

- 1 Утворено Західноукраїнську Народну Республіку
- 3 День ракетних військ і артилерії
- 9 Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва
- 16 День працівників радіо, телебачення та зв'язку
- 18 День сержанта Збройних сил України
- 21 День Гідності та Свободи
 - День Десантно-штурмових військ Збройних сил України
- 22 День пам'яті жертв голодоморів (*четверта субота місяця*)
- 30 День радіотехнічних військ Повітряних сил України

ГРУДЕНЬ

- 1 Річниця Всеукраїнського референдуму 1991 року, на якому 90,32 % громадян висловилися за Незалежність України
- 5 Міжнародний день волонтера
- 6 День Збройних сил України
- 12 День Сухопутних військ України
- 14 День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
 - День благодійництва (*друга неділя місяця*)
- 22 День енергетики
 - День працівників дипломатичної служби